

Marita Petersen, lögtingskvinna á Norðurlandaráðsfundi í Finlandi:

Tann norðurlenska røddin má ikki tagna

„Nedprioriteres den nordiske dimension i Nordisk Råds virksomhed, kan dette blive enden for det frugtbare nordiske samarbejde og det unikke nordiske fællesskab. Den nordiske røst vil herved miste sin kraft segði Marita Petersen, lögtingslimur og limur í Norðurlandaráðnum. Hon minti tey Norðurlond, ið liggja við Eystursjógin á, at Norðurlond eisini finnst fyrri vestan. Hon segði:

Hr. Præsident

1997 er ved at være slut, og set fra en færsk synsvinkel har dette år været et godt år i nordisk sammenhæng. Vestnordens Parlamentariske Samarbejdsråd blev i 1997 til Vestnordisk Råd og repræsentanter for dette råd har det sidste år haft mulighed for at møde som observatører til Nordisk Råd arrangeringer. Det anbefales, at der investeres flere ressourcer i dette arbejde.

Der har i år været satset på kultur og Sprog. Kulturkonferencen i Oslo i foråret satte fokus på de små sprogs og kulturers situation. På sommermødet i Reykjavík blev Vestnordisk samarbejde fremhævet og sprogforretningen samme sted behandlede de små sprog og nordisk sprogsamarbejde som helhed.

Til slut, det er positivt, at Præsident i forbindelse med et budgetforslag og planer for 1998 påviser nødvendigheden af, at sprogsamarbejdet prioriteres højt.

Beskæftigelse og sikkerhedspolitik er hovedemner på denne session, og Sverige vil i sin ordførerperiode de kommende år desuden prioritere arbejdet, for at Norden og nærområderne skal blive en økologisk holdbar region.

Det er nødvendigt, at Nordisk Råd arbejder med store spørgsmål, og at der tages overordnede politiske beslutninger. Præsident Salmen sagde det så klart: Periferer spørgsmål er ikke længere i fokus i Nordisk Råd, men med den nye formands tale og for øvrigt en del af indlæggene fra generaldebatten i tankerne må man desværre konstatere, at det ikke kun er periferer spørgsmål

i Nordisk Råd, der er væk.

De periferer lande og områderne i Nordisk Råd er meget lidt synlige i det kommende års arbejde.

»Norden er hemma« sagde Göran Persson, da han fremlagde planerne for det kommende års arbejde. For én, der ikke vidste bedre, fik man den opfattelse, at Norden er landene omkring Østersøen, og dette er et lidt forvænget billede af Norden, for det område, som landene strækker sig ud over, er enormt, og selv om der ikke bør mange mennesker i den vestlige halvdel af eller rettere 2/3 af Nordens område, så er dette område med sin udstrækning og rigdom en betydningsfuld del af Norden, som ikke bare kan overses og glemmes.

Vi, som bor ude i vest, er afhængige af fiskeriet og

har derfor et vågent øje med, hvad der sker i Nordisk Råds regi på fiskeriområdet. De tendenser, vi har set de sidste par år, har ikke været særlig opmuntrende.

I 1997 planlagde man endnu en gang at nedlægge aktiviteterne på fiskeriområdet og flytte pengene til et andet område. Heldigvis blev disse planer droppet igen i år, så forskning og andet samarbejde på fiskeriområdet fortsætter lidt endnu, men vi føler stor usikkerhed med, hvor længe dette varer.

Jeg vil indtægende anmode om, at samarbejdet på fiskeriområdet fortsætter. For et lille land som Færøerne er denne mulighed for at deltage i den fællesnordiske forskning af stor betydning. Nu vi er ved fiskeriet, så en ting til. Fiskerispørgsmål hører i dag under

Marita Petersen, lögtingskvinna og limur í Norðurlandaráðnum

Nærområdeudskottet. Jeg vil anbefale, at dette område for fremtiden kommer til at ligge under Nordenudskottet.

Landsstyreformand Jonathan Motzfeldt kom i sin tale ind på de selvstyrende områders situation i Nordisk Råd, og jeg kan fuldt ud støtte Motzfeldts opfordring til at tage de selvstyrende områders muligheder for deltagelse i Nordisk Ministerråd op til overvejelse.

Jeg vil tilføje, at også på andre områder i Nordisk Råds virksomhed bør der ske ændringer. Et eksempel på sådan en ændring, er at Kulturfondens medlemstal øges med to, så Grønland, Færøerne og Åland hver har et fast medlem i Fonden.

Hr. præsident! De nordiske ideer bygger på fælles identitet, grundet på historisk, kulturel og sproglig fællesskab og især på samme menneskesyn og samme syn på demokrati, retfærdighed og samfundsindretning. Dette har de nordiske lande til fælles, og derfor kan vi alle tale med en fælles røst, og derfor er Norden »hemma« for os alle.

Nedprioriteres den nordiske dimension i Nordisk Råds virksomhed, kan dette blive begyndelsen til enden for det frugtbare nordiske samarbejde og det unikke nordiske fællesskab. Den nordiske røst vil herved miste sin kraft. Tak.

Jørgen Niclasen, lögtingsmaður og limur í Norðurlandaráðnum á fundi í Finlandi:

Heldur pengar til verkætlanir enn stovnar

„Planerne for budgettet i fremtiden går fra at give til institutioner til i stedet at give til projekter, og det kan ikke andet en varme mit konservative hjerte, at man nu vil give penge efter indsats segði Jørgen Niclasen, lögtingsmaður og limur í Norðurlandaráðnum á fundi í Finlandi í vikuni. Hann segði

Hr. Præsident!

Statsminister Göran Perssons redegørelse var et tydeligt tegn på, at man vil bevare og helst styrke det nordiske samarbejde. Jeg vil dog påpege, at det meste af redegørelsen drejede sig om Europa og Baltikum, mens selve det nordiske samarbejde ikke fik meget plads og prioritet. Vi må hele tiden være opmærksomme på, at vi må og skal styrke det indrenordiske samarbejde, for uden den platform er det næppe nogen nytte til, at vi i fællesskab har store visioner sydover og østover.

På sidste års session i København kritiserede jeg det nordiske samarbejde for at tænke alt for lidt i vestnordiske baner, især når det

gjaldt de selvstyrende områder Færøerne og Grønland. Jeg vil delvis tage den kritik tilbage, for det er selvfølgelig os fra disse områder, som må gøre opmærksom på, at disse områder eksisterer, og dette har vi indset og har handlet derefter. Som et resultat heraf har vi konstateret, at interessen for Vestnorden er voksende - godt nok langsomt, men sikkert. Der har i år været flere møder både i Island, i Grønland og på Færøerne, som alle har skabt opmærksomhed om det enormt store område i Nordatlanten. Jeg ved ikke, om Nordisk Råds medlemmer er opmærksomme på, at Færøernes hovedstad Tórshavn er det geografiske midtpunkt i Norden, men jeg har observeret en lille

detalje: Bag mig, hvor vi har alle de nordiske flag, hænger det færøske flag i midten på det højeste punkt, og tak for det!

Vi kan i dag konstatere, at vore vestnordiske tiltag har virket, både når det gælder budgettet og i andre nordiske sager. I budgetforslaget for næste år ser vi en samlet reduktion, men jeg må sige, at denne reduktion er håndteret på en fornuftig måde. Ser vi på nordiske institutioner og nordiske tiltag i Vestnorden er vi ikke bare sluppet for reduktioner, men vi har på flere områder fået flere midler. Planerne for budgettet i fremtiden går fra at give til institutioner til i stedet at give projekter, og der kan ikke andet end varme mit konservative hjerte, at man nu vil give

penge efter indsats: Stor indsats, store midler, ingen indsats, ingen midler - kan det være bedre? Jeg må dog tilføje, at jeg forventer, at det ikke kun bliver dem, der er bedst til at skrive ansøgninger, som får bevillinger.

Jeg vil også nævne kulturkonferencen i Oslo i marts i år, hvor de små sprog fik en stor plads i diskussionen. I Nordenudvalget prøver vi at følge op på dette og har bl.a. i Nordenudvalgets udtalelse til Præsident om budgettet skrevet, at udvalget henstiller, at der fokuseres særligt på de små sprogs stilling, og at indsatsen, som sikrer de små sprogs overlevelse, bliver prioriteret. Dette er noget, vi vil bygge på i de kommende år.

Fiskeriet soretrer af for

Jørgen Niclasen, tingmaður og limur í Norðurlandaráðnum

mig uforståelige grunde under Nærområdeudvalget i Nordisk Råd, og vi har af denne grund med uro set for sig å at flytte penge fra dette område til andre områder. Dette blev dog stoppet, og det er jeg glad for, men jeg vil her anmode Præsident om at overveje, at fiskeriet fremover bliver flyttet til Nordenudvalget, for fiskeriet er et internt nordisk anliggende, og særlig i Nordatlanten er det et meget vigtigt område, som vi i fællesskab kan få meget ud af.

Lad mig afslutte med at sige, at man nu har accepteret en indbydelse fra os om at holde sommermøde på Færøerne for alle Nordisk Råds medlemmer det kommende år. Det er mig en stor glæde på den færøske delegations vegne at ønske jeg rigtig hjertelig velkommen til Færøerne i juni næste år, hvor Nordisk Råd for første gang i Rådets historie holder møde på Færøerne.